

Autorka: Katarzyna Ciarcńska

Scenariusz lekcji dla uczniów klas 4–6 SP

Temat: Szklanka w połowie pełna - szklanka w połowie pusta
- optymizm i pesymizm.

Cele lekcji:

- zapoznanie uczniów z tekstami kultury (Eleanor H. Porter, *Pollyanna*),
- przedstawienie uczniom różnych postaw wobec świata i ludzi,
- zapoznanie uczniów z pojęciami *optymizm* i *pesymizm*,
- odnajdywanie odniesień do omawianych pojęć w kulturze popularnej i życiu codziennym.

Wymagania

Uczeń:

- interpretuje tekst odnosząc go do życia codziennego,
- dokonuje refleksji i przedstawia swoje oraz cudze stanowisko.

Metody: dyskusja, analiza tekstu, pytania i odpowiedzi, karta pracy.

Kluczowe pojęcia: optymizm i pesymizm.

Materiały dydaktyczne: tablica/ flipchart/ arkusze papieru, kreda/ markery, kredki, flamastry, karta pracy (ZAŁĄCZNIK 3).

Czas trwania: 45 minut.

Przebieg lekcji:

1. Nauczyciel podaje temat lekcji i przedstawia uczniom znaczenie powiedzenia „Szklanka w połowie pełna - szklanka w połowie pusta”. Nauczyciel pyta, jak można to powiedzenie zinterpretować.
2. Burza mózgów: nauczyciel pyta uczniów, czy znają znaczenie pojęcia optymizmu i pesymizmu. Odpowiedzi uczniów spisywane są na tablicy bądź na arkusz papieru. Odpowiedzi mają wyłonić najważniejsze cechy związane z tymi dwiema postawami życiowymi. Aby naprowadzić dzieci do definicji tych dwóch postaw można wykorzystać fragment powieści *Pollyanna*, E. H. Porter albo dowcip o dwóch braciach (ZAŁĄCZNIKI 1 i 2).
3. Zadanie z kartą pracy. Nauczyciel nakłania uczniów, aby wyobrazili sobie sytuację, w której postawiono przed nimi szklankę do połowy napełnioną czymś dobrym do picia – połowa zawartości została już wypita. Należy przypomnieć uczniom, co w takiej sytuacji zrobi pesymista (np. będzie kręcił nosem i smucił się, że już tak mało napoju

mu zostało) i optymista (np. będzie się cieszył, że jeszcze wszystkiego nie wypił). Zadanie polega na tym, że uczniowie mają narysować na kartkach napełnioną do połowy szklankę (można też skorzystać z karty pracy – ZAŁĄCZNIK 3). Po jednej stronie szklanki uczniowie mają napisać: „szklanka w połowie pełna”, a po drugiej „szklanka w połowie pusta”. Po jednej stronie należy napisać to, co powiedziałby pesymista, a po drugiej to, co powiedziałby optymista znajdując się w wymienionych sytuacjach.

4. Omówienie wykonanych prac.
5. Podsumowanie tematu i zakończenie lekcji,

GENERATOR MYSLI HUMANISTYCZNEJ

ZAŁĄCZNIK 1: fragment książki Eleanor H. Porter, *Pollyanna*:

Pollyanna roześmiała się cicho.

- Wiesz to taka gra.

- Gra?

- Tak, gra w to, żeby się po prostu cieszyć.

- Co ty opowiadasz? [...]

- Zaczęliśmy w nią grać, kiedy wśród darów znaleźliśmy parę drewnianych kul.

- Kul?!

- Tak. Bo ja chciałam mieć lalkę i tatuś o nią poprosił; ale kiedy zebrano dary, pani z Opieki napisała, że nikt nie dał lalki, a tylko parę dziecięcych kul, takich dla kaleki. Przesłała je więc, sądząc, że może kiedyś przydadzą się jakiemuś dziecku. I właśnie wtedy zaczęliśmy grać. [...]

Polega ona na tym, żeby znajdować we wszystkim coś dobrego, radosnego... [...]

- Boże mój! Nie wiedzę nic czym można by się cieszyć, kiedy zamiast lalki dostaje się parę kul dla inwalidy![...]

- Ojejku! Cieszyć się trzeba tym, że tobie nie są potrzebne!

ZAŁĄCZNIK 2: bajka o dwóch braciach

W pewnej rodzinie było dwóch synów. Starszy Jasio - pesymista, młodszy Marcin - optymista.

Na gwiazdkę ojciec dał Jasiowi - pesymiście, ogromną ilość elektronicznych zabawek - była tam najnowsza konsola do gier, komputer, mp3, odtwarzacz DVD i plazmowy telewizor. Do tego nowa komórka i aparat cyfrowy... Po prostu wszystko, co tylko każdy inny chłopiec w jego wieku mógłby sobie wymarzyć. Za to w pokoju Marcina - optymisty tata postawił wózek inwalidzki – taki, z jakiego pomocą poruszają się ludzie, którzy z różnych powodów nie mogą chodzić, bo w skutek choroby lub wypadku stracili możliwość samodzielnego chodzenia. Kiedy następnego ranka tata chłopców przechodził obok pokojów dzieci, usłyszał, że mały czarnowidz płacze.

- Synku, dlaczego płaczesz? Nie jesteś zadowolony z tego, co ci przyniósł Mikołaj?

- Bo tyle zabawek dostałem... I muszę przeczytać tyle instrukcji, a pewnie i tak nie ma w nich baterii i niedługo się zepsują...

Ojciec zajrzał do drugiego pokoju, a tam synek optymista rażno przestawia wózek, siada na nim, wstaje i podśpiewuje. Tata zapytał go:

- Cieszysz się?

- Tak - odparł synek.

- A dlaczego, przecież Mikołaj przyniósł ci tylko taki wózek, który przecież do niczego nie jest ci potrzebny.

- Właśnie dlatego się cieszę - odparł Marcin. - Mikołaj pewnie nie miał nic, żeby mi dać, ale jednak o mnie pamiętał. A najważniejsze, że jestem zdrowy i ten wózek nie jest mi potrzebny.

Może znajdziemy kogoś, komu taki wózek by się przydał?

ZAŁĄCZNIK 3: Karta pracy i lista sytuacji

- dostałem jedynkę z matematyki
- złapał mnie skurcz na basenie i zrobiłem słaby wynik
- dostałem psa
- kolega nie przyszedł na moje urodziny
- mama dała mi 5 złotych
- siostra nie pomogła mi zrobić zadania domowego
- rodzice zabrali mnie na cały dzień nad morze
- grałem z kolegami swoją nową piłką
- posprzątałem sam cały pokój
- babcia poprosiła, żebym zrobił sałatkę
- koleżanka nie chciała ze mną usiąść na lekcji
- dostaliśmy dodatkowe zadanie domowe
- na stołówce podają dużo warzyw i surówek
- nie dostałem wymarzonego prezentu
- graliśmy na lekcji wychowawczej w gry planszowe

SZKLANKA W POŁOWIE PEŁNA

SZKLANKA W POŁOWIE PUSTA

